

ČESKÉ PRÁVO

ČASOPIS SPOLKU NOTÁŘŮ ČESKOSLOVENSKÝCH

ŘÍDÍ PROF. Dr. EM. SVOBODA S KRUHEM REDAKČNÍM. *Čís. 8230/III.*

VYCHÁZÍ KAŽDÝ MĚSÍC MIMO ČERVENEC A SRPEN. — REDAKCE A ADMINISTRACE V PRAZE-II, JINDŘIŠKÁ UL. Č. 18. — PŘEDPLATNÉ ROČNĚ 40 Kč I S POŠTOVNÍ ZÁSILKOU — JEDNOTLIVÉ ČÍSLO 4 Kč.

ROČNÍK X.

V PRAZE, V LEDNU 1928.

ČÍSLO 1.

Dr. Rudolf Král:

Do Nového roku 1928.

Kapitola retrospektivní.

Do desátého výročí znovuzrození vlastního státu vstupuje notářstvo československé s pocity poněkud smíšenými; třepetavý zvuk polnice vítězného národa doznívá již jen slabým echem nad nedokončeným krytem vlastního domova, kde je tolik důvodů k nespokojenosti, ať již — nechceme býti soudci — oprávněné či neoprávněné.

Jisto je, že, nechci-li říci zklamání, tož jistě rozčarování jsou oni idealisté, kteří byli dosti naivními, aby se domnívali, že je přece samozřejmou nutností, vybudovati stát takovým způsobem, aby byl vskutku domovinou všem složkám národa, politického národa, ne však výsadou stavů neb tříd. Bylo lze pochopiti, že stát mimořádnou péčí věnuje především oněm vrstvám sociálně a hospodářsky slabším, které příliš trpěly velikou válkou a že s gestem vysokého rozmyslu odvede tyto vrstvy od svůdně fluoreskujících světél, přicházejících z Východu, jichž uplatňování znamenalo však hrob sotva vzkrísené samostatnosti — že je odvede od těchto hesel tím, že přihlédne dříve a více k požadavkům těchto vrstev, ale předpoklad byl ovšem, aby se tak dalo měrou slušnou a vyrovnávací také pro zájmy těch, kdož stáli stranou, poněvadž měli význam pouze pondere, nikoli — bohužel či bohudík? — numero.

Nestalo se tak — a bezohledné a diktující třídnictví, vpalující značku reakcionářství a méněcennosti všem těm, kdož se osmělili hlásiti se k celonárodním ideálům, zatlačuje také notáře československého do postavení, které neodpovídá jeho významu a jeho poslání v národě.

Nemyslím, že právě stav notářský bylo by třeba zvláště poučovati o skromnosti a udíletí mu lekce v té příčině, má on z dob ancien regimu zkušeností příliš vzácných a pochopil na základě těchto zkušeností příliš dobře, co znamená: *disce monitus!*

Notářstvo československé právem může si postesknouti, že není doposud — v desátém roce Republiky — pod vlastním krovem. To nechce zníti jako výčitka, ale budiž to zde řečeno dosti hlasitě, že stav notářský dal mladému státu nejlepší své mozky a svá nejlepší srdce k dispozici: vzpomínám jen vynikající práce obou komorních presidentů, zesnulého i nynějšího, již věnovali kodifikaci nového občanského zákona a to především, aby hájili zájmy občanstva, aby občané byli pod ochra-

nou a bezpečností zákonů, ochraňujících jejich blahobyť morální i hmotný.

V té příčině naděje notářstva československého, ne příliš vysoko se vypjaviš a ne příliš daleko se rozletěvši, vrátily se příliš záhy s křídly podvazanými; fakt, že stav notářský, který měl před válkou již úplně vypracovaný nový řád notářský, který za změněných poměrů v Republice sám si vypracoval osnovu nového řádu notářského, vyhovujícího změněným státoprávním poměrům, dnes, v desátém roce založení Republiky přistupuje teprve s nad k definitivní úpravě notářského řádu, tento fakt je — zarážející. Zde nutno promluvití několik otevřených a přímých slov do řad našich německých kolegů.

Pisatelé těchto řádků nikdo neupře — a bylo mu z české strany vytýkáno — že v sledování politiky smíření se příslušníků stavu notářského obou národností, zejména v Čechách, dospěl ke krajním mezím a týž prohlašuje v těchto řádkách klidně sice, ale rozhodně: vyčerpali jsme všechny prostředky, abychom německé kolegy získali pro spolupráci v naší nové — námi, doufám oběma! — nezměrně milované domovině, dále však jíti nemůžeme a za Vámi, pánové z německého tábora, kteří máte jiné mínění pro domo sua a jiné mínění pro domo publica, běhati nebudeme!

Za Rakouska čeští notáři dali celostavovské organizaci svou nejskvělejší hlavu, nejskvělejší mozek, krev i srdce: tato postava se stala pýchou celého stavu, již závidělo Rakousku i Německu.

Vy nyní odpíráte spolupracovati — pánové, my jsme dosti zkušení, abychom Vám řekli, že touto taktikou můžete se jednou ocitnouti v situaci, kdy se bude jednati o Vás bez Vás, neboť — mocní a vlivní činitelé sice přicházejí, ale také — odcházejí a pisatel těchto řádků patří do řady těch — jimiž, jak doufá, nebude desavouován — kteří nespolehají na přízeň jednotlivců ale na věrnost ideí, zásadě a stanovisku na dosobnímu!

Notář Dr. Václav Svoboda:

K otázce vlastního práva nakládati hypotékou.

Akcesorní povaha zástavního práva formulovaná právem římským, podle níž zástavní právo předpokládalo platnou pohledávku a bez níž nemohlo ani vzniknouti a dále po jejím zániku trvati ani na jinou pohledáv-